

Prawa i obowiązki osoby bezrobotnej

Bezrobotny to osoba, która:

- bezpośrednio przed rejestracją jako bezrobotna była zatrudniona nieprzerwanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres co najmniej 6 miesięcy,
- nie jest zatrudniona i nie wykonuje innej pracy zarobkowej,
- jest zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub w danej służbie albo innej pracy zarobkowej albo jeżeli jest osobą

Prawa i obowiązki osoby bezrobotnej

niepełnosprawna, jest zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy,

- nieucząca się w szkole, z wyjątkiem uczącej się w szkołach dla dorosłych lub przystępującej do egzaminu eksternistycznego z zakresu programu nauczania tej szkoły oraz uczącej się w branżowej szkole II stopnia i szkole policealnej, prowadzącej kształcenie w formie stacjonarnej lub zaocznej, lub w szkole wyższej, gdzie studiuje na studiach niestacjonarnych,

Ministerstwo
Sprawiedliwości

POZnan*

Prawa i obowiązki osoby bezrobotnej

- zarejestrowana we właściwym dla miejsca zameldowania stałego lub czasowego powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.

Osoba bezrobotna zarejestrowana w powiatowym urzędzie pracy posiada następujące **prawa** do:

- 1) zasiłku dla bezrobotnych,
- 2) korzystania nieodpłatnie z usług rynku pracy, takich jak:
  - a) pośrednictwo pracy polegające na udzielaniu pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia oraz

Prawa i obowiązki osoby bezrobotnej

pracodawcom w pozyskaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach zawodowych,

b) poradnictwo zawodowe polegające na udzielaniu bezrobotnym i poszukującym pracy pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia oraz pracodawcom w doborze kandydatów do pracy oraz

3) 10 dni braku gotowości do podjęcia zatrudnienia (np. przebywanie za granicą, wyjazd na leczenie do sanatorium), okres takiego braku gotowości nie może przekraczać 10 dni w roku kalendarzowym, a bezrobotny musi o tym fakcie powiadomić powiatowy

Prawa i obowiązki osoby bezrobotnej

urząd pracy, w którym jest zarejestrowany;

4) ubiegania się o udział w szkoleniach finansowanych ze środków Funduszu Pracy, jak również korzystania z innych form i instrumentów wsparcia, takich jak: staż, bon szkoleniowy dla bezrobotnego do 30 roku życia, bon stażowy dla bezrobotnego do 30 roku życia przygotowanie zawodowe dorosłych, jednorazowe środki lub pożyczka na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej, prace społecznie użyteczne, pożyczka szkoleniowa, finansowanie kosztów egzaminów i licencji;

Prawa i obowiązki osoby bezrobotnej

5) ubiegania się o korzystanie z robót publicznych, prac interwencyjnych;

6) ubiegania się o inne finansowe formy wsparcia, takie jak: stypendium na kontynuowanie nauki, dofinansowanie do studiów podyplomowych, refundacja kosztów opieki nad dzieckiem do lat 7, zwrot kosztów przejazdu i zakwaterowania, dodatek aktywizacyjny;

7) ubezpieczenia zdrowotnego, o ile osoba bezrobotna nie podlega ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu.

Prawa i obowiązki osoby bezrobotnej

Bezrobotny ma nie tylko wymienione powyżej prawa, ale też ciąży na nim szereg **obowiązków**, w tym:

1) zgłaszania się do właściwego powiatowego urzędu pracy w wyznaczonych terminach w celu przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy, innej formy pomocy proponowanej przez urząd lub w innym celu wynikającym z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy i określonym przez urząd pracy, w tym w celu potwierdzenia swojej gotowości do podjęcia zatrudnienia;

Ministerstwo
Sprawiedliwości

POZnań*

Prawa i obowiązki osoby bezrobotnej

2) przyjmowania propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy proponowanej przez urząd (np. szkolenia, stażu);

3) powiadomienia powiatowego urzędu pracy w okresie do 7 dni o uzasadnionej przyczynie niestawiennictwa w wyznaczonym terminie, usprawiedliwieniem nieobecności może być zwolnienie lekarskie, zaświadczenie od pracodawcy o rozmowie kwalifikacyjnej;

4) uczestniczenia w szkoleniu, stażu, przygotowaniu zawodowym dorosłych lub innej formie pomocy, przystąpienie do egzaminu

Prawa i obowiązki osoby bezrobotnej

kwalifikacyjnego, czeladniczego lub sprawdzającego, realizacji indywidualnego planu działania;

5) poddania się badaniom lekarskim lub psychologicznym mającym na celu ustalenie zdolności do pracy lub udziału w innej formie pomocy;

6) zawiadomienia w ciągu 7 dni powiatowego urzędu pracy o podjęciu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, bez względu na wysokość wynagrodzenia lub o złożeniu wniosku o wpis do ewidencji działalności gospodarczej oraz o zaistnieniu innych okoliczności powodujących utratę

Prawa i obowiązki osoby bezrobotnej

statusu bezrobotnego albo utratę
prawa do zasiłku;

7) powiadomienia właściwego
powiatowego urzędu pracy o każdej
zmianie miejsca zameldowania lub
pobytu i zgłoszenie się do
powiatowego urzędu pracy
właściwego dla nowego miejsca
zamieszkania w terminie 14 dni od
dnia zmiany miejsca zameldowania;

8) dostarczania do powiatowego
urzędu pracy zaświadczenia o
niezdolności do pracy wskutek
choroby lub opieki nad chorym
członkiem rodziny;

Prawa i obowiązki osoby bezrobotnej

9) powiadomienia powiatowego urzędu pracy o udziale w szkoleniu bez skierowania starosty, finansowanym z publicznych środków wspólnotowych i krajowych, organizowanym przez inny podmiot niż urząd, w terminie 7 dni przed rozpoczęciem szkolenia;

10) powiadomienia urzędu pracy jeżeli w okresie nie dłuższym niż 10 dni przebywa za granicą lub pozostaje w innej sytuacji powodującej brak gotowości do podjęcia zatrudnienia (nie zostaje pozbawiony statusu bezrobotnego, jeżeli o zamierzonym pobycie lub pozostawaniu w sytuacji powodującej brak gotowości do

Prawa i obowiązki osoby bezrobotnej

podjęcia zatrudnienia zawiadomił powiatowy urząd pracy);

11) składania lub przesyłania urzędowi pisemnego oświadczenia o przychodach pod rygorem odpowiedzialności karnej oraz innych dokumentów niezbędnych do ustalenia uprawnień do świadczeń przewidzianych w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w terminie 7 dni od uzyskania przychodów;

12) zwrot kwoty nienależnie pobranego świadczenia (zasiłku, stypendium) wraz z zaliczką na podatek dochodowy od osób fizycznych oraz składką na

Prawa i obowiązki osoby bezrobotnej

ubezpieczenie zdrowotne, w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji;

13) zwrot pożyczki wraz z odsetkami ustawowymi w przypadku wykorzystania jej na cele inne niż określone w umowie;

14) zwrot kwoty na finansowanie studiów podyplomowych, jeżeli zostały one przerwane z winy bezrobotnego;

15) zwrot kosztów szkolenia, jeżeli nie zostało ono ukończone z winy bezrobotnego, z wyjątkiem sytuacji, gdy przyczyną nieukończenia szkolenia było podjęcie

Prawa i obowiązki osoby bezrobotnej

zatrudnienia, innej pracy
zarobkowej lub działalności
gospodarczej.

Niedopełnienie przez bezrobotnego
ustawowych obowiązków grozi
poważnymi konsekwencjami i tak
np.:

1) odmówienie bez uzasadnionej
przyczyny przyjęcia propozycji
odpowiedniej pracy lub innej formy
pomocy lub poddania się badaniom
lekarskim lub psychologicznym,
mającym na celu ustalenie
zdolności do pracy lub udziału w
innej formie pomocy, skutkuje
pozbawieniem statusu
bezrobotnego na okres:

Prawa i obowiązki osoby bezrobotnej

- a) 120 dni w przypadku pierwszej odmowy,
  - b) 180 dni w przypadku drugiej odmowy,
  - c) 270 dni w przypadku trzeciej i każdej kolejnej odmowy;
- 2) niepowiadomienie urzędu pracy w terminie 7 dni o podjęciu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub założeniu działalności gospodarczej podlega karze grzywny.